Eduskunnan sivistys- ja tiedejaostolle 10.11.2015

Asiantuntijalausunto

Esittelijä:
FT Tuomas Harviainen
kehittämispäällikkö, suunnittelu- ja kehittämisyksikkö
sivistysvirasto, Vantaan kaupunki

Viitaten Hallituksen esitykseen HE30/2015 vp, koskien osaamiseen ja koulutukseen liittyviä kärkihankkeita, erityisesti digitaalisia materiaaleja, Vantaan sivistystoimi suosittelee omien digitalisointitoimiensa pohjalta ainakin seuraavia lähestymistapoja:

1. Uudessa opetussuunnitelmassa olevien tieto- ja viestintäteknologiaan liittyvien taitojen lisääminen edelleen osana opetusta sekä uusien teknisten ratkaisujen integroiminen selkeästi useisiin oppiaineisiin sekä perusopetuksessa että toisella asteella.
2. Verkkopohjaisten oppimisratkaisujen helpottaminen sekä lainsäädännöllisesti että teknisesti.
3. Riittävä ja ajantasainen laitekanta oppilaitoksissa.
4. Itsenäistä etäopiskelua edistävien opetusmateriaalien tuotannon helpottaminen ja sen taloudellisen kannattavuuden mahdollistaminen.
5. Siirtyminen aihiomuotoisiin digitaalisiin opetus- ja oppimismateriaaleihin.
6. Oppijoiden oman ilmiöpohjaisen sisällöntuotannon hyödyntäminen edelleen, yhä kattavammin, yhtenä keskeisenä menetelmänä oppimisessa.
7. Laajojen ja jatkuvasti päivittyvien aihio- ja välineportfolioiden luominen opetushenkilöstön käyttöön.
8. Oppijaryhmien liikkuvuuskyvyn lisääminen verkkoratkaisuja kehittämällä.
9. Sähköisten kokeiden käytön laajentaminen kaikilla opetuksen tasoilla.
10. Jatkuva-aikaisen oppimistulosten arvioinnin integroiminen sähköisiin materiaaleihin ja kokeisiin.
11. Uusien ratkaisujen kehittäminen oppilaiden omien laitteiden ja toimintaympäristöjen hyödyntämiseksi opetuksessa.
12. Pelillisten opetusmenetelmien käytön lisääminen ja käytön tulosten jatkuva tutkiminen.
13. Pedagogiikan kehittäminen hyödyntämään uusia toimintaympäristöjä ja menetelmiä niin että uusista välineistä saadaan irti maksimaalinen opetuksellinen hyöty kaikilla asteilla.

Vantaa on onnistuneesti hyödyntänyt näitä ratkaisuja omassa sivistystoiminnassaan, mutta katsoo, että menetelmien laaja-alaiseen hyödyntämiseen vaaditaan valtakunnallisen tason tukitoimia ja tahtotilaa. Kohdistamalla osaamisen ja koulutuksen kärkihankkeitaan näiden toimenpiteiden edistämiseen hallitus mahdollistaa digitaalisen oppimismateriaalin käytön ja tuotannon tiiviin integroitumisen suomalaiseen opetukseen ja oppimiseen. Samalla se edistää oppilaiden tasa-arvoista tieto- ja viestintätaitojen kehittymistä, kannustaa opettajia kehittämään omiaan ja toistensa digitaalisia opetusmenetelmiä ja ratkaisevasti parantaa oppilaiden mahdollisuuksia sijoittua aikanaan tuottavasti työmarkkinoille.